EUROLISTY

5/17

OBSAH

1 Eurobarometr: Podpora členství v EU se vrací na úroveň před krizí

2 Mise EU v Africe - více bezpečnosti, méně uprchlíků

3 Jaké jsou ohlasy a očekávání po francouzských volbách

4 Brexit nesmí ovlivnit současné fondy

5 Evropská komise chce lépe využít potenciál globalizace

6 Eurozprávy z regionů

Eurolisty květen 2017

Vážení čtenáři, těší nás, že jste si opět našli čas pro náš pravidelný měsíčník Eurolisty. O čem je řeč v květnovém čísle? Velký prostor je věnován francouzským prezidentským volbám, ve kterých zvítězil centrista Emmanuel Macron. Komentátoři se shodují, že jeho úspěch je dobrou zprávou pro Evropskou unii, v jejímž rámci bude - zvláště po blížícím se vystoupení Velké Británie - Francie zaujímat stále důležitější roli. Optimismus podporují i výsledky každoročního průzkumu veřejného mínění Eurobarometr, které ukázaly, že pozitivní vnímání EU evropskou veřejností se zvyšuje. Květnové vydání se zaměřuje i na témata "globálního rázu", jako jsou analýza angažmá EU v Africe či současné snahy Unie cíleně využívat potenciál globalizující se světové ekonomiky a zároveň minimalizovat negativní dopady globalizace. Druhá část vydání je, jako už tradičně, věnována zprávám od regionálních Eurocenter. Příjemné čtení!

AKTUALITY Z EU

Eurobarometr: Podpora členství v EU se vrací na úroveň před krizí

Evropský parlament ve čtvrtek 27. března zveřejnil nejnovější výsledky pravidelného průzkumu Eurobarometr, který vyhodnocuje postoje občanů členských zemí osmadvacítky k aktuálním evropským otázkám i k EU jako takové. Výsledky odhalily, že občané hodnotí Unii optimističtěji a podporují užší spolupráci mezi členskými zeměmi. Ačkoli společnému postupu jsou většinově nakloněni i Češi, pozitivně jich členství v EU vnímá pouze třetina z nich.

Celkově ve všech členských státech vnímá EU pozitivně 57 % Evropanů. Tato hodnota se velice přibližuje předkrizové úrovni z roku 2007, kdy na stejnou otázku odpovědělo kladně 58 % respondentů. Oproti září minulého roku je to pak posun o čtyři procentní body. V České republice se kladně vyjádřilo 33 % dotázaných, což je nejnižší hodnota v rámci EU.

Předseda Evropského parlamentu Antonio Tajani ohodnotil výsledky průzkumu následovně: „Výsledky (...) jsou od počátku krize v roce 2007 velmi povzbudivé. Evropští občané očekávají, že Unie jednotně zareaguje na jejich obavy z nedávných mezinárodních otřesů, které způsobily, že svět je nejistý a nebezpečnější. Je na nás, na politických lídrech, přesvědčit občany naší každodenní prací a našimi rozhodnutími, že Unie může chránit i zlepšit jejich život".

Evropané chtějí, aby EU řešila aktuální problémy

Velmi výrazně se respondenti vyslovili pro společnou evropskou reakci vůči rostoucí nestabilitě v arabském světě, vlivu Ruska a Číny, brexitu a zvolení Donalda Trumpa: 76 % z nich preferuje společný postup před národními opatřeními. Nakloněni jednotné akci jsou i Češi – podporuj ho přibližně 60 % z nich.

Respondenti též jasně volají po tom, aby EU věnovala větší pozornost současným problémům, jaké představují boj proti terorismu (80 %), nezaměstnanost (78 %), ochrana životního prostředí (75 %) a boj proti daňovým podvodům (74 %).

Více Evropanů vnímá, že jejich hlas má váhu

Pozitivní trend je dle Eurobarometru možné pozorovat i v otázce snižování demokratického deficitu – jak na unijní, tak i na národní úrovni. 43 % Evropanů, tedy o 6 procent více než loni, je přesvědčena, že jejich hlas má na úrovni EU váhu. Na stejnou otázku v případě národní úrovně pozitivně zareagovalo šest z deseti dotázaných, což oproti roku 2016 představuje posun o celých deset procentních bodů. Naopak jako přetrvávající problém je Evropany vnímána nerovnost mezi sociálními třídami, kterou většina považuje za značnou.

Ohledně výsledků průzkumu v České republice stojí za zmínku fakt, že nadpoloviční většina Čechů by neměla problém s vícerychlostním průběhem evropské integrace. Co se týče znalostí o EU, umístili se tuzemští voliči lehce nad průměrem osmadvacítky.

Autor: *Petr Pospíšil, Euroskop*

EUROLISTY

KALENDÁŘ

Podrobný aktuální přehled seminářů, přednášek a dalších akcí naleznete na webových stránkách jednotlivých Eurocenter.

BRNO

Promítání filmu Sonita
Kdy? 25.5.; od 17:30
Kde? Knihovna Jiřího Mahena (Velký společenský sál), Kobližná 4, Brno.
V rámci cyklu Evropské filmové večery.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Seminář Administrace projektů ve fázi realizace
Kdy? 19.5.
Kde? Krajský úřad Jihočeského kraje, U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice.

Seminář Dotační příležitosti
Kdy? 22.5.; 8:30 - 11:45
Kde? Krajský úřad Jihočeského kraje, U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice.

HRADEC KRÁLOVÉ

PAYT Tour 2017 - semináře na téma efektivní odpadové hospodářství
Kdy? 16.5.; 9:00-13:00
Kde? Hotel Nové Albertinum, Velké náměstí 32, Hradec Králové.

PARDUBICE

Jak získat stážisty s finanční podporou EU?
Kdy? 18.5.; 13:00-16:00
Kde? Komenského nám. 125, Pardubice.

PRAHA

Bude mít EU někdy společné ozbrojené síly?
Kdy? 25.5.; od 17:00
Kde? Evropský dům, Jungmannova 24, Praha 1.

Mise EU v Africe - více bezpečnosti, méně uprchlíků

Po uzavření dohody o migraci mezi EU a Tureckem se pozornost Unie upřela na Středomoří a africké státy, odkud přichází v současné době více uprchlíků, než po balkánské trase. Klíčovou součástí řešení migrace je zlepšení podmínek pro tamní obyvatele tak, aby necítili potřebu ze své země odcházet. Mezi důležité předpoklady rozvoje těchto zemí patří zejména zajištění bezpečnosti a fungování státu. K němu mají napomoci vojenské a civilní mise EU.

Evropská unie od roku 2003 přispívá ke zlepšení bezpečnostní situace v Africe prostřednictvím vojenských a civilních misí probíhajících v rámci Společné bezpečnostní a obranné politiky. V současnosti je EU přítomná v Mali, Libyi, Nigeru, Středoafrické republice a Somálsku.

Mise se zaměřují na udržování míru, prevenci konfliktů, posílení mezinárodní bezpečnosti, podporu právního státu, boj proti obchodování s lidmi, pirátství, uplatňování zbrojního embarga OSN nebo například výcvik Libyjské pobřežní stráže.

V Libyi školí EU pobřežní stráž a zamezuje pašování migrantů

V květnu 2013 zahájila Evropská unie civilní misi v Libyi, která má za úkol podpořit místní autority při správě a ochraně hranic. Vzhledem k nepříznivé politické a bezpečnostní situaci přesídlila mise v srpnu 2014 do Tuniska, odkud nyní operuje. Prostřednictvím workshopů a seminářů organizovaných mimo zemi školí libyjskou celní správu a námořní pobřežní stráž.

V souvislosti s narůstajícím počtem uprchlíků se v srpnu 2015 zrodila námořní operace EUNAVFOR MED Sophia. Jejím cílem je ve vodách Středomoří zadržet lodě, na kterých pašeráci přepravují migranty, narušit pašerácké sítě a zabránit ztrátě životů na moři. Od června 2016 navíc mise pomáhá s výcvikem libyjského námořnictva a pobřežní stráže a přispívá k dodržování zbrojního embarga OSN na volném moři.

U pobřeží Somálska mise bojuje proti pirátství

V oblasti západního Indického oceánu v novém tisíciletí znepokojivě narostl počet ozbrojených přepadení lodí piráty, kteří se zmocnili nákladu, zajali posádku a požadovali za ni výkupné. Aktivity pirátů, kteří mají základnu převážně v Somálsku, narušují mezinárodní obchod a bezpečnost států v regionu.

Evropská unie proto v souladu s rezolucí OSN vyslala do oblasti v prosinci 2008 námořní misi EU NAVFOR Atalanta, která má za úkol zamezit ozbrojeným loupežím u somálského pobřeží. Mise chrání lodě Světového potravinového programu OSN, mise Africké unie v Somálsku AMISOM a další zranitelné náklady, které oblastí proplouvají. Narušuje pirátské operace a spolupracuje s vládami Keni, Seychel a Mauriciu, jejichž soudům předává zadržené osoby podezřelé z pirátství.

V červenci 2012 doplnila aktivity EU v této oblasti civilní mise EUCAP Somalia, která pomáhá Somálsku budovat vlastní námořní kapacity nezbytné k udržení bezpečnosti a vymáhání práva na moři.

Somálsko bývá řazeno mezi takzvané zhroucené státy, kde centrální vláda nemá kontrolu nad svým územím a není schopná obyvatelům zajistit základní služby. V zájmu stabilizace země zahájila EU v dubnu 2010 vojenskou výcvikovou misi EUTM Somalia v rámci níž pomáhá 195 odborníků se školením somálských bezpečnostních složek. Cílem je podpořit přechodnou vládu a stabilitu institucí a přispět ke zlepšení bezpečnostní situace.

V Nigeru experti pomáhají v boji s terorismem

Niger leží v nestabilní oblasti pásu Sahel, který se táhne napříč africkým kontinentem podél jižního okraje Sahary. Oblast se potýká s bezpečnostními hrozbami, které mají přeshraniční povahu, jako jsou aktivity teroristických skupin, organizovaný zločin, pašování drog, zbraní a lidí.

Na žádost nigerijské vlády zahájila EU v srpnu 2012 civilní misi, která má doplňovat strategii EU na podporu bezpečnosti a rozvoje Sahelu z března předchozího roku. Mise se účastní 120 expertů, kteří poskytují poradenství místním bezpečnostním složkám v boji s terorismem a organizovaným zločinem. Pomáhají jim také efektivněji kontrolovat migrační toky a s nimi spojenou kriminalitu (padělání dokladů, pašování lidí, zbraní a drog). Zároveň mise usiluje o regionální i mezinárodní koordinaci těchto aktivit.

V Mali EU cvičí místní bezpečnostní síly

Mise Evropské unie působí také v Mali, kde panuje humanitární, politická a bezpečnostní krize. Sever území ovládají ozbrojené teroristické skupiny, stovky tisíc Malijců vyhnalo násilí z domovů, zemi ohrožuje potravinová krize. Oslabený stát představuje bezpečnostní hrozbu nejen pro region, ale i pro Evropu.

Evropská unie je v Mali přítomná prostřednictvím dvou misí, vojenské mise EUTM Mali a civilní mise EUCAP SAHEL Mali. První z nich byla zahájena v únoru 2013 na žádost malijské vlády a na základě rezoluce OSN. Mise pomáhá místním bezpečnostním silám, aby byly schopny obnovit suverenitu, stabilitu a bezpečnost ve své zemi, podílí se na jejich výcviku a působí jako poradce malijského ministerstva obrany. Mise se účastní 23 členských států EU spolu s Gruzií, Srbskem, Černou Horou a Albánií.

V dubnu 2014 pak EU spustila civilní misi EUCAP SAHEL Mali, která doplňuje vojenskou výcvikovou misi. Poskytuje experty, kteří podporují malijskou vládu při reformě bezpečnostního sektoru tak, aby byla schopna zajistit ústavní a demokratický pořádek. Kromě toho má na starosti také koordinaci s mezinárodními partnery.

Ve Středoafrické republice pomáhá mise reformovat armádu

Na žádost přechodného prezidenta Středoafrické republiky ustavila v červenci 2016 Evropská unie vojenskou misi EUTM RCA, která poskytuje podporu vojenskému výcviku tamních ozbrojených sil ve spolupráci se stabilizační misí OSN, která v zemi působí od roku 2014.

Středoafrická republika se od své nezávislosti na Francii v roce 1960 potýká s autoritativními vládci a násilnými konflikty. Evropská mise pomáhá tamní vládě reformovat bezpečnostní sektor a vybudovat moderní, efektivní, demokraticky odpovědnou armádu, kde budou rovnoměrně zastoupena všechna etnika. Jedná se již o čtvrtou misi EU ve Středoafrické republice.

Autor: *Tereza Chlebounová, Euroskop*

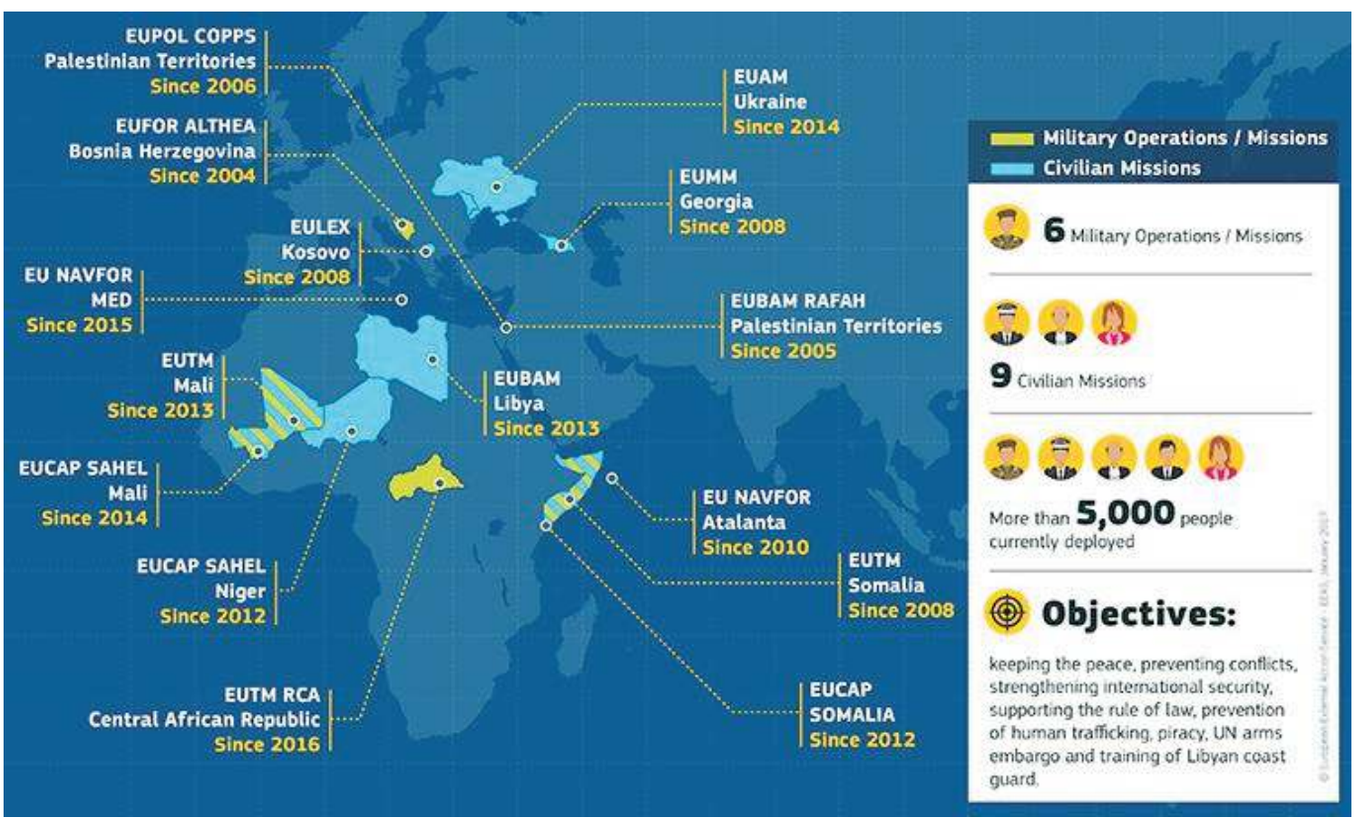

Zdroj: Evropská služba pro vnější činnost (EEAS)

Jaké jsou ohlasy a očekávání po francouzských volbách?

Francouzi v neděli zvolili novým prezidentem centristu Emmanuela Macrona, který podle povolebních odhadů získal přibližně 65 procent hlasů. Porazil kandidátku krajní pravice Marine Le Penovou. Devětatřicetiletý Macron, který se stal nejmladším prezidentem v novodobé francouzské historii, prohlásil, že chce sjednotit rozdělený národ a bránit zájmy Francie i Evropy.

Výsledek voleb vyvolal v ostatních zemích Unie, České republiky nevyjímaje, pocit úlevy. Ministr zahraničí ČR Lubomír Zaorálek jej hodnotil slovy: „Vítám vítězství Macrona, protože to bude prezident, který řekl, že chce, aby Francie hrála silnou a konstruktivní roli v Evropě, což je dnes velmi důležité." Kladné hodnocení vyjádřil i lidovecký ministr Daniel Herman: „Teď ve Francii, před pár týdny v Holandsku a před tím v Rakousku

Zdroj: ČTK

zvítězil rozum a zodpovědnost."

V podobném duchu hovořil i premiér Bohuslav Sobotka: „Většina voličů se rozhodla pro prezidenta, který bude reprezentovat Francii moderní a otevřenou. Tu Francii, která je hrdým státem, jenž položil základy integrace a je důležitým motorem budoucího pokračování evropské spolupráce."

Vítězství Macrona je odvrácením krize

Za jednoznačně lepší variantu pro Evropskou unii výsledek francouzských prezidentských voleb pokládají i analytici, politologové a komentátoři. Podle Davida Marka, politologa z Univerzity Palackého v Olomouci, jsou výsledky voleb pro Evropskou unii obrovskou úlevou a šancí pokročit s reformami, protože vítězství Marine Le Penové by pro EU znamenalo další krizi. "Nicméně opět platí, že aby francouzsko-německý tandem mohl být oživen, tak prezident Macron musí být schopen naplnit svůj reformní program," řekl s odkazem na červnové volby.

Pro naplňování Macronova programu bude důležité, zda jeho hnutí

Zdroj: ČTK

En Marche! uspěje i v červnových parlamentních volbách: „Macronův program také obsahuje poměrně zásadní reformu eurozóny, kdy eurozóna se má stát jakýmsi srdcem Evropy," doplňuje Marek s tím, že země, které nebudou její součástí, budou pod mnohem větším tlakem, aby do ní vstoupily. Jinak by jejich vliv v EU mohl výrazně poklesnout.

Macronova evropská politika dle analytiků povede k vícerychlostní EU

Analytik Asociace pro mezinárodní otázky Filip Chrásek souhlasí v tom, že s nástupem Emmanuela Macrona můžeme očekávat vícerychlostní vývoj evropské integrace: „Protože právě tohle bude prosazovat Emmanuel Macron - další velkou integraci tvrdého jádra unie, s Francií, Německem, ale například i Slovenskem, které platí eurem. Ten zbytek, který odmítá eurozónu, včetně Česka, Polska, Maďarska, zůstane na periferii," poznamenal. V důsledku to může znamenat i méně peněz z fondů Evropské unie.

Vítězství Emmanuela Macrona bylo přivítáno i v ostatních zemích Unie. Německá kancléřka Angela Merkelová podle agentury Reuters s Macronem mluvila asi deset minut a šlo o "velmi vřelý" rozhovor. Kancléřka před volbami liberálního politika zastávajícího užší integraci evropského jádra v souboji s krajně pravicovou Marine Le Penovou podpořila. „Vaše vítězství je vítězstvím pro silnou, jednotnou Evropu a pro francouzsko-německé přátelství," uvedl kancléřčin mluvčí Steffen Seibert.

Úspěch Emmanuela Macrona přivítali také například italský premiér Matteo Renzi, skotská první ministryně Nicola Sturgeonová, řecký premiér Alexis Tsipras a také vedoucí představitelé Slovenska. "Vítězství Macrona otevírá mimořádnou kapitolu naděje pro Francii a pro Evropu" napsal na twitteru Renzi. Tsipras považuje výsledek voleb za "inspiraci pro Evropu".

Autor: *Petr Pospíšil, Euroskop*

Sobotka: Brexit nesmí ovlivnit současné fondy

Jednání mezi EU a Londýnem o odchodu Velké Británie z bloku se podle Česka nesmí dotknout peněz ve stávajících evropských fondech. Novinářům to před odletem na mimořádný summit 27 zemí unie k brexitu řekl český premiér Bohuslav Sobotka. Summit má schválit politické pokyny členských zemí k jednání s Londýnem o odchodu z Unie.

Český premiér odjížděl na summit s čtyřmi hlavními prioritami. "Na prvním místě je zajištění práv občanů EU, kteří již žijí a pracují ve Velké Británii," zdůraznil Sobotka. Dalšími pro Česko důležitými tématy jsou vedle finančního vyrovnání s Británií řešení budoucích obchodních vztahů a kontinuita právního řádu.
Dohodnout bude také nutné finanční vyrovnání, kdy unie čeká, že Londýn dodrží všechny své závazky, které na sebe dosud jako člen unie vzal. "My máme ty programy, výzvy, dimenzovány na určitý objem finančních prostředků a neradi bychom se dostali do situace, kdy budeme muset peníze v evropských fondech krátit," řekl Sobotka. Je na tom podle něj v ČR shoda nejen ve vládě, ale také napříč politickým spektrem. "Britové by měli doplatit to, k čemu se zavázali ještě před brexitem," řekl Sobotka.

Brexit by měl ovlivnit výši peněz ve fondech EU až po roce 2020

Úbytek objemu finančních zdrojů by se tak podle českého premiéra projevil až po roce 2020 v novém evropském víceletém finančním období. "A tam je evidentní, že se musíme připravit, že těch peněz ve fondech bude méně," poznamenal. Těžko je podle něj možné od čistých plátců,jako je Německo, Nizozemsko nebo Francie čekat, že budou chtít zvyšovat své platby do společné unijní kasy.

Podle premiéra by dnes měla panovat v zásadě shoda nad pokyny, které Evropská rada bude schvalovat pro vyjednávání s Británií. To bude mít na starosti skupina vedená Michelem Barnierem.

Sobotka také potvrdil, že EU bude chtít udržet rozdělení jednání na dvě fáze. Nejdříve si přeje jednat o podobě a podmínkách rozvázání svazku mezi EU a Velkou Británií. Teprve pak bude možné řešit budoucnost, tedy vzájemné vztahy EU a Británie po jejím vystoupení. Britové dávají naopak najevo, že by o obou těchto záležitostech raději hned od začátku jednali zároveň.
V rámci první fáze bude nutné vyřešit i stanovení hranice mezi britským Severním Irskem a Irskou republikou a Španělskem a Gibraltarem.

ČR chce získat sídlo Evropského bankovního úřadu

Sobotka před odletem do Bruselu také potvrdil, že ČR má zájem stát se novým sídlem Evropského bankovního úřadu (EBA), který

dosud úřaduje v Londýně. Přesun dvou významných evropských agentur - kromě EBA také Evropské agentury pro léčiva (EMA) - z odcházející Británie s brexitem souvisí. Předseda Evropské rady Donald Tusk a předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker dnes plánují summitu předložit návrh kritérií, podle nichž by měla být nová sídla obou agentur poměrně rychle vybrána. O úřad pro léčiva má kromě jiných zájem Slovensko.

Pokud bude respektován princip, že EBA by měla i nadále sídlit v zemi, která neplatí eurem, tak Česká republika by měla větší šance, upozornil premiér. Pro ČR by podle něj zisk sídla agentury byla dobrá příležitost, protože by to znamenalo nová kvalifikovaná pracovní místa pro české občany, kteří by uspěli ve výběrových řízeních, a přínos pro cestovní ruch.

Autor: *Marie Bydžovská, Euroskop*

Evropská komise chce lépe využít potenciál globalizace

Ve středu Evropská komise uveřejnila diskusní dokument, jehož cílem je zahájit diskuzi o využití potenciálu globalizace. Shrnuje v ní pozitiva, která globalizující ekonomika Unii dosud přinesla, i její odvrácené strany, na které některé kategorie osob uvnitř Unie či v třetích zemích doplácí. Komise v dokumentu předesílá, že součástí dialogu o globalizaci mají být i návrhy konkrétních opatření, jak potenciál globalizace využít lépe a její negativní dopady minimalizovat.

Diskuzní dokument navazuje na bílou knihu o budoucnosti Evropy, k jejímuž zveřejnění došlo 1. března a která nastínila hlavní úkoly a příležitosti pro Evropu v nadcházejícím období. Diskuzní dokument nejprve shrnuje, co dosud globalizace Unii přinesla a v jakých různých směrech se setkáváme s jejími projevy.

Globalizace umožnila hospodářský růst

Nejvýraznějším aspektem globalizace je mezinárodní obchod a propojování ekonomických trhů. Díky globalizaci se podle dokumentu stovky milionů lidí vymanily z chudoby a snížily se rozdíly mezi jednotlivými zeměmi. Přibližně třetina příjmů z obchodu členských zemí má svůj původ v obchodování s třetími zeměmi. Díky růstu zámořských trhů je na vzestupu i evropský export, což má pozitivní dopad na vytváření nových pracovních míst – každá další miliarda eur dodatečného vývozu podporuje 14 tisíc pracovních míst.

Zásluhou globalizace dochází rovněž k tomu, že jednotlivé země se mohou specializovat na své nejlepší dovednosti, a v důsledku toho produkovat více za méně peněz, což posiluje kupní sílu spotřebitelů zejména z řad znevýhodněných domácností.

Evropané cestují do zahraničí stále častěji

Další rovinou, v níž se globalizace projevuje, je cestování. Lidé stále více a se stále menšími bariérami cestují do jiných zemí, ať už krátkodobě za účelem turistiky, nebo dlouhodobě z důvodu práce v zahraničí či studia.

Globalizace se díky rozvoji technologických prostředků projevuje i ve snazší a intenzivnější výměně informací zejména prostřednictvím internetu. Ten je prostředím pro efektivní sdílení know-how a zkušeností, např. studenti díky němu mají přístup k přednáškám pořádaným nejlepšími univerzitami z celého světa.

S globalizací se pojí obavy z nerovnosti, oslabování standardů i ze ztráty tradic

Z hlediska negativ, ve která globalizace ústí, jsou největší obavy Evropanů spojeny s nerovností, ztrátou pracovních míst, sociální nespravedlností, oslabováním norem v oblasti ochrany životního prostředí, zdraví či ochrany osobních údajů. Někteří též vyjadřují pocit ohrožení plynoucí ze ztráty kulturní identity a tradic.

Komise v dokumentu rovněž připouští, že rozdílné standardy v oblastech zaměstnanosti, životního prostředí či bezpečnosti mají za následek menší schopnost zemí EU čelit zahraniční konkurenci pouze na základě ceny. Proto často dochází k uzavírání závodů, ztrátě pracovních míst nebo tlaku na nápravu mnohdy relativně nízkých mezd a nedostatečných pracovněprávních standardů.

Pravidla je třeba zavést v rámci Unie i vůči třetím zemím

Dokument proto rámcově představuje na směry, ve kterých je třeba přijímat opatření, jež napomohou lépe využít potenciálu globalizace. Zaprvé – vůči třetím zemím – je třeba zavést udržitelné celosvětové uspořádání založené na společných pravidlech a společném programu. Tato pravidla by měla reagovat na aktuální otázky, jako jsou daňové úniky, veřejné dotace nebo sociální dumping, a zajišťovat svoji vymahatelnost. Dokument konkrétně navrhuje vytvoření mnohostranného tribunálu pro investice jako kroku proti společnostem uchylujícím se k nekalým praktikám.

Druhá rovina se týká vnitřních aspektů globalizace v rámci Unie. Budoucí opatření by měla podle Komise zahrnovat progresivní daňovou politiku, investici do inovací a silnou politiku sociálního zabezpečení. Do doby, než budou tato opatření přijata, Komise doporučuje využívat Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci, který například podporuje propuštěné pracovníky při hledání nového zaměstnání.

Timmermans: Plody globalizace je nutné spravedlivě sdílet

Zdroj: European Commission Audiovisual Service

Frans Timmermans, první místopředseda Evropské komise, při zveřejnění diskusního dokumentu uvedl: „Globalizace je dobrá pro evropské hospodářství jako celek, ale pro naše občany to příliš neznamená, nejsou-li výhody sdíleny spravedlivě a rovnoměrněji. Evropa musí přispět k přepsání globálního souboru pravidel, aby se volný obchod stal obchodem spravedlivým."

Autor: *Petr Pospíšil, Euroskop*

EUROLISTY

Eurozprávy z regionů

V Českých Budějovicích se diskutovalo o právech spotřebitelů

V Českých Budějovicích se diskutovalo o právech spotřebitelů. V úterý 18. dubna 2017 se v prostorách Krajského úřadu Jihočeského kraje uskutečnil seminář pro veřejnost na téma Ochrana spotřebitele v praxi.

Úvodní příspěvky přednesli David Hanousek z inspektorátu ČOI pro Jihočeský kraj a Vysočinu a Martin Šonka z oddělení mimosoudního řešení spotřebitelských sporů (tzv. ADR). Oba přednášející seznámili účastníky akce s jejich právy z pozice spotřebitelů a své příspěvky doplnili řadou praktických příkladů a rad. M. Šonka představil také institut mimosoudního řešení spotřebitelských sporů jako užitečnou cestu, jak lze řešit (dle názoru spotřebitele) nedostatečné nebo neodůvodněně záporné vyřízení reklamace.

Přítomní posluchači se aktivně zapojili do diskuze a D. Hanousek i M. Šonka tak zodpověděli řadu dotazů.

Autor: *Kateřina Šímová, Eurocentrum České Budějovice*

Seminář o podpoře projektů se setkal s velkým zájmem

Ve středu 19. dubna 2017 měli zájemci možnost zúčastnit se semináře, který představil možnosti podpory projektů z tzv. komunitárních programů a z vybraných programů přeshraniční spolupráce.

Akce se uskutečnila v zaplněném sále zastupitelstva v budově Krajského úřadu Jihočeského kraje v Českých Budějovicích. Mezi prezentované programy patřily Evropa pro občany, Erasmus+, Kreativní Evropa, Mezinárodní visegrádský fond a vybrané programy přeshraniční spolupráce (ČR – Bavorsko a ČR – Rakousko).

Účastníci akce díky semináři získali řadu praktických informací nejen o zaměření programů a podporovaných aktivit, ale také ohledně finanční alokace či termínů výzev. Dále byly prezentovány příklady dobré praxe, které mohou potenciálním žadatelům sloužit jako inspirace pro jejich projektové záměry.

Autor: *Kateřina Šímová, Eurocentrum České Budějovice*

V Hradci Králové se debatovalo o současném vývoji migrační krize

Tématem druhé debaty z cyklu Café Evropa v regionech, kterou hostilo café Na kole v Hradci Králové ve středu 5. 4., byla migrační krize. S moderátorem Michalem Vítem z Institutu pro evropskou politiku EUROPEUM debatovali ředitel Organizace pro pomoc uprchlíkům Martin Rozumek a Jaroslav Plesl, šéfredaktor Mladé fronty DNES.

Problematika migrace se během posledních 2 let stala jedním z nejdiskutovanějších problémů ve společnosti. Moderátor Michal Vít uvedl, že otázka migrace a jejího možného řešení či důsledků bude také klíčovým bodem v agendě politických stran, jež se zúčastní nadcházejících parlamentních voleb, které se uskuteční v říjnu. První diskutovanou otázkou bylo, zda Česká republika nese zodpovědnost za současný stav migrace. Dle Jaroslava Plesla „spoluzodpovědnost neseme a měli bychom se snažit podílet na řešení aktuální situace, v opačném případě si země západního Balkánu mohou myslet, že jsme se k nim obrátili zády." Autoritářský postoj nového srbského prezidenta Alexandra Vučiče jasně proklamuje snahy o zabránění proudění migrace do této oblasti. Odlišné názory na migraci však neznamenají, že by s jeho administrativou neměla EU navázat spolupráci. „Například dojednání dohody s tureckým prezidentem Edoganem je důkazem toho, že nálepkování není při diplomatickém vyjednávání vhodné."

Podle Jaroslava Plesla Evropská unie sice ve svých možnostech vyjednávání není úplně flexibilní, ale je ve výsledku schopna nalézt možné řešení vyvstalého problému. Podle Martina Rozumka panuje daleko horší situace na řeckých ostrovech, jelikož je hranice

s Makedonií uzavřena, tak se Řecko nachází de facto v pasti. „Zároveň mohou být balkánské země i Česko v podstatě vděčné Německu, že začalo uprchlíky přijímat, protože v opačném případě by zůstali uvězněni na balkánské cestě. Některým uprchlíkům se ale i přes zavření hranic může podařit proniknout na sever, což by však pro ně znamenalo, že musí investovat do převaděčství.“ Martin Rozumek uvedl, že v případě ekonomické migrace má boj

O brexitu se studenty VoŠ

Snad nejpoužívanějším slovem souvisejícím s Evropskou unií je v několika posledních měsících „brexit“ tedy proces vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska ze společných evropských struktur. Velmi často si toto slovo také poslechli studentky a studenti Vyšší odborné školy cestovního ruchu v Karlových Varech, kteří se zúčastnili přednášky karlovarského Eurocentra věnující se Brexitu a také možnému Czexitu.

Živé téma, které se mění doslova ze dne na den, posluchače velmi zaujalo. Přednáška se konala shodou okolností ve dnu, kdy byl britským parlamentem aktivován článek 50 Lisabonské smlouvy a zároveň skotská první ministryně oznámila konání druhého referenda o Skotské nezávislosti. Bylo tedy jasné, že celá řada otázek se bude týkat nejen možnostem českých občanů pracovat ve Velké Británii. Ostatně jak vyplynulo z krátké ankety, celá řada studentů cestovního ruchu přemýšlela o práci za Lamanšským průlivem. V tuto chvíli jim ale na tyto otázky nebylo možné uspokojivě odpovědět, protože bude záležet na jednáních mezi EU a Velkou Británií.

Druhá část byla věnována přínosům členství v EU pro Českou republiku. Studenti si ve velké míře neuvědomili nepřímé důsledky proti převaděčství rozhodně smysl. Je ale nemožné tento byznys úplně zastavit.

Podle Jaroslava Plesla „je nemožné podobné organizace v demokratickém režimu úplně potlačit. Tohle je možné pouze v rámci totalitního režimu.“ Rozumek v reakci vyzdvihl fakt, že je trendem posouvat migrační kontroly vnějším směrem, aby migranti pokud možno nepřesáhli Středozemní moře. Jsou uzavírány dohody s mnoha africkými státy, které Evropská unie dotuje příkladem může být Libye a kde se s uprchlíky zachází tím nejhorším způsobem, ale to už Unie neřeší. Dále pak uvedl, že „v porovnání s rokem 2015 je situace sice mnohem lepší, ale Unie by si měla vybírat, s kým bude spolupracovat a koho bude podporovat.“

Jaroslav Plesl dále konstatoval, že v Německu existovaly dvě křídla v reakci na migrační problém jedno zastávalo podobný názor jako Maďarsko v čele s Orbánem, druhé bylo pod vedením Angely Merkel a to nakonec vyhrálo. Zpětně můžeme zkoumat, jaké mechanismy jsou nejvíce efektivní, a z toho by mělo plynout naše ponaučení. Podle Martina Rozumka ale migrační krize byla jedinečná jen pro Evropu, jelikož mimo Evropu žije 8,5 milionů uprchlíků. Rozumek vidí jako ponaučení to, „že globální krize nelze řešit jednostranně, ale je nutné se sjednotit. EU by měla jednotně reagovat, a to nejen během krize. Jednotný azylový systém s jednotným povolením k pobytu je řešením.“ V opačném případě si migranti vytipují země, ve kterých je jednoduché získat azyl, a podle toho se budou snažit do nich dostat. Oba diskutující se shodli, že další integrace uprchlíků není možná. Plesl se domnívá, že problematika migrace může vést až k rozdělení EU jako takové, s čímž souhlasil i Rozumek. V otázce přijetí či nepřijetí tzv. kvót Plesl byl názoru, že Česká republika a ani zbylé země Visegrádu kvóty nepřijmou, jelikož veřejné mínění je jasně proti. Politici proto nenavrhnou řešení, které by šlo proti hlavnímu názorovému proudu domácího veřejného mínění.

Akci organizovalo Europeum ve spolupráci s Europe Direct Hradec Králové, Eurocentrem Hradec Králové a Univerzitou Hradec Králové.

Autor: *Institut EUROPEUM*

pro ČR. Zatímco dotace, jakožto nejviditelnější benefit, sdělili takřka všichni, sjednocení např. technických norem si už neuvědomil nikdo. Při dotazování na závěr se pak drtivá většina studentů vyjádřila pro setrvání v EU.

Na půdě VOŠ Karlovy Vary je Eurocentrum tradičním hostem. Bude zajímavé porovnat situaci s Brexitem uprostřed dvouleté lhůty, kterou Velká Británie má ukončení vyjednávání.

Autor: *Jindřich Čermák, Eurocentrum Karlovy Vary*

Ostravští studenti se připravovali na EPSO testy

„Preparation for European Institutions' open competitions“ - to byl název semináře, který připravilo Ministerstvo zahraničních věcí ČR ve spolupráci s Úřadem vlády ČR a École National d´Administration a který se uskutečnil na půdě Ekonomické fakulty VŠB-TUO v Ostravě. Nejen její studenti tak měli 5. dubna jedinečnou příležitost absolvovat zdarma celodenní přípravu na otevřená výběrová řízení do institucí Evropské unie.

Seminář vedl Bruno Denis z prestižní francouzské školy École Nationale d'Administration. Na úvod hovořil o průběhu jednotlivých fází výběrového řízení. Budoucí absolventy se sice snažil uklidnit, že vstupní nároky na otevírané pozice nejsou příliš vysoké, nicméně dosáhnout finálního úspěchu není vůbec snadné, neboť zájemců je opravdu hodně a fakt, že projdete všemi fázemi výběrového řízení, ještě automaticky neznamená, že svou vysněnou práci získáte. O to důležitější je být s průběhem výběrového řízení dobře seznámen, a své šance na úspěch tak co možná nejvíce zvýšit.

Některé studenty překvapilo, že cílem předvýběrových testů není ověřit detailní znalosti uchazečů o Evropské unii, a s tzv. EPSO testy se setkali poprvé. V průběhu dne si pak vyzkoušeli nejen testy slovní, ale také testy číselné a abstraktní logiky. Celodenní program byl poměrně náročný. Na rozdíl od klasických přednášek vyžadoval od účastníků přímé zapojení a vysokou míru koncentrace po delší dobu. Studenti během dne řešili praktické úkoly v omezeném časovém limitu, to vše navíc v angličtině.

Je důležité zmínit, že praktická část nebyla zaměřena na pouhé hledání správných odpovědí, ale zejména na metodologii jejich výběru. Lektor věnoval pozornost všem aspektům výběrového řízení tak, aby studenty případné uchazeče na místě nic nezaskočilo a plně se soustředili na svůj výkon. Zdánlivě se může jednat o drobné detaily, i ty však mohou rozhodnout o finálním úspěchu či neúspěchu.

Většina zúčastněných právě dokončuje svůj poslední semestr na vysoké škole, v květnu je čeká státní závěrečná zkouška a poté se budou ucházet o své první reálné zaměstnání. Kariéra v institucích EU, které právě otevírají své brány novým uchazečům, je tak pro ně zajímavou příležitostí, jak odstartovat svou profesní kariéru. Věříme, že v nejednom účastníkovi semináře nyní hlodá myšlenka, že by přeci stálo zato to zkusit.

Autor: *Lenka Fonioková, Eurocentrum Ostrava*

Jaká je možnost uplatnění v medicíně a farmacii? Na to odpověděl tradiční veletrh v Hradci Králové

Ve dnech 4. a 5. dubna 2017 se v prostorách Farmaceutické fakulty a výukového centra Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové uskutečnil tradiční Veletrh pracovního uplatnění v medicíně a farmacii, pořádaný Asociací studentů medicíny a Spolku českých studentů farmacie. Veletrh přinesl značné množství zájemců o možnosti získání praxe i budoucího uplatnění v zahraničí.

Veletrh byl zaměřen na prezentaci všech složek pracovního trhu v oblasti zdravotnictví. Cílem bylo poskytnout studentům a absolventům, neatestovaným lékařům, lékárníkům a fyzioterapeutům ucelené informace o možnostech jejich budoucího uplatnění, a zprostředkovat osobní kontakt mezi potenciálním

zaměstnavatelem a zaměstnancem. V rámci projektu vystoupili v odborné sekci mimo jiné zástupci České lékařské komory, České lékárnické komory a Ministerstva zdravotnictví ČR. Veletrh také umožnil oslovit studenty nižších ročníků, kteří hledají například téma své diplomové práce či odbornou praxi, nebo se chtějí informovat o svém profesním uplatnění. Studenty obecně nejvíce zajímala možnost rychlého získání specializace v oboru, akreditovaná oddělení a celková možnost vzdělávání a profesního růstu, přičemž velký zájem byl také o získání praxe na odděleních v jednotlivých nemocnicích po celé ČR. V rámci veletrhu také proběhly přednášky jednotlivých zdravotnických subjektů. Celkem se veletrhu zúčastnilo na 23 vystavovatelů z celé České republiky i zahraničí a 14 zdravotnických zařízení.

Na veletrhu opět nechyběl ani stánek EURES poradkyň za Pardubický a Královéhradecký kraj a koordinátorek Eurocentra Hradec Králové a Pardubice, jež studentům nabídly různé možnosti absolvování stáží či dobrovolnických projektů, ale také poskytly informace o pracovních podmínkách a uplatnění v oboru farmacie a lékařství nejen v zemích EU, či praktické rady, na co se zaměřit před odjezdem do zahraničí. Dále nechybělo seznámení s dalšími možnostmi krátkodobých letních výjezdů v podobě au-pair pobytů či programů Work and Travel. Každý si tak přišel na své.

Dle velkého množství zájemců o nabízené informace lze účast na veletrhu zhodnotit velmi kladně, a již nyní se těšíme na další ročník!

Autor: *Lucie Hylmarová, Eurocentrum Pardubice*

Seminář v Hradci Králové přinesl zájemcům informace o možnostech zapojení do programů přeshraniční spolupráce

Na Krajském úřadě Královéhradeckého kraje se dne 25. dubna 2017 uskutečnil odborný seminář k programům cíle Evropská územní spolupráce a k Mezinárodnímu visegrádskému fondu, který přilákal přes osmdesát účastníků z Pardubického a Královéhradeckého kraje!

Cílem semináře bylo představit základní programy cíle Evropská územní spolupráce, u kterých jsou v současnosti vyhlašovány většinou již poslední významné výzvy, mezi něž patří především program Interreg V-A ČR-Polsko, Interreg CENTRAL EUROPE, Interreg EUROPE, Interreg DANUBE, ESPON 2020 a URBACT III.

Výše zmíněné programy jsou převážně zaměřeny na podporu v oblasti inovací, dopravy, udržitelného rozvoje či kulturních a přírodních zdrojů, program URBACT III pak na přeshraniční spolupráci a udržitelný rozvoj měst, přičemž zajímavým příkladem z praxe byl projekt Městského úřadu Valašské Meziříčí realizovaný ve spolupráci s dalšími devíti evropskými městy trpícími podobnými problémy, zaměřený na oživení měst a návrat obyvatel do centra. Představeny tak byly ucelené a praktické informace či poznatky, což bylo také doloženo právě prezentacemi pozvaných příjemců dotací z celé ČR u vybraných typových projektů, které jsou v realizační fázi.

Nechybělo ani představení Mezinárodního visegrádského fondu, u kterého došlo v nedávné době k významným změnám pravidel. O tento program byl ze strany účastníků největší zájem, což lze chápat nejen vzhledem k dlouhodobému regionálnímu působení partnerských zemí, ale také vzhledem k zajímavým oblastem zapojení a především 100% poskytnutí dotace. Praktické informace z realizace projektů představil pan Ing. Petr Švihlík z Hradecké kulturní a vzdělávací společnosti Hradec Králové, který se pochlubil s hned osmi realizovanými projekty převážně kulturního zaměření.

Seminář byl určen zástupcům krajů, regionálních rozvojových agentur, měst a obcí, univerzit, hospodářských komor, zdravotnických a sociálních zařízení, nadací apod., a to jak z Královéhradeckého kraje, tak i z Pardubického kraje.
Organizátorem akce bylo Eurocentrum Hradec Králové a Pardubice ve spolupráci s Krajským úřadem Královéhradeckého a Pardubického kraje.

Autor: *Lucie Hylmarová, Eurocentrum Pardubice*

Středoškoláci v Plzni rozhodovali o Evropě a debatovali o vzniku společné evropské armády

Ve středu 29. března se v zastupitelském sálu na Krajském úřadu Plzeňského kraje uskutečnilo krajské kolo simulace „Rozhoduj o Evropě Staň se na den tvůrcem evropské politiky“. Jak již název napovídá, jednalo se o simulaci jednání v Evropském parlamentu a Radě EU pro studenty středních škol Plzeňského kraje.

Tento zábavně vzdělávací program vznikl sloučením dvou úspěšných projektů („Rozhoduj o Evropě“ české neziskové organizace EUTIS a „Staň se na den tvůrcem evropské politiky“ sítě Eurocenter a Europe Directů), které jsou zaměřeny na simulované jednání institucí EU. Soutěž je určena všem studentům středních škol v celé ČR a na Slovensku, kteří si tak na vlastní kůži mohou vyzkoušet, jak probíhá skutečné jednání Evropského parlamentu a Rady EU, seznámit se s legislativním procesem, ale také s fungováním těchto institucí. Novinkou v letošním roce je také zařazení strukturovaného dialogu, kdy mají studenti možnost diskutovat s osobami z praxe, jež mají určité rozhodovací pravomoci (politici, úředníci, odborníci) a jsou schopni lépe obeznámit studenty s různými problémy na místní, regionální, národní či evropské úrovni.

Po oficiálním zahájení celé akce byli studenti rozděleni do tří pracovních skupin, jejichž cílem bylo, aby se každá z nich na úvod seznámila s EU a jejími institucemi. Krátce poté byl účastníkům představen jednací řád, jehož znalost je nezbytná pro plynulý

průběh jednání v rámci celé simulace. Poté se účastníci mohli konečně vžít do svých rolí, buď ministerských, nebo poslaneckých, a začít samotnou simulaci Rady EU a Evropského parlamentu. Na jednacích stolech europoslanců a ministrů členských států se letos ocitl návrh deklarace ke vzniku společné evropské armády. Toto téma si studenti sami většinově zvolili, když se přihlašovali k účasti na simulaci. Během svých jednání pak brali své pozice velice vážně a horlivě debatovali o tom, jak by již zmíněná jednotná evropská armáda mohla vypadat. Mezi nejvíce diskutované body patřily například rozpočet, kolik a jak by každá členská země měla přispívat, nebo výcvik samotných vojáků. Dále studenti zvažovali možnosti týkající se standardizace armády nebo po jak dlouhém časovém intervalu by měli být vojáci posláni k výcviku.

Nakonec když došlo na závěrečné hlasování obou institucí, finální podoba deklarace s podanými pozměňovacími návrhy přijata nebyla, a deklarace neprošla. U některých účastníků bylo patrné jisté zklamání, ale na druhou stranu tam byli i tací, kteří se výrazně radovali, jelikož je potřeba zdůraznit, že chování a hlasování účastníků se neodvíjelo od jejich vlastních názorů, ale probíhalo podle rolí, které jim byly přiděleny. Účastníci se tak řídili stanovisky, která ve skutečnosti zastávají jednotlivé země v Radě EU či frakce v Evropském parlamentu.

Po ukončení simulace se přešlo k již zmíněné novince strukturovanému dialogu. Studenti byli opět rozděleni do několika skupin, v nichž vedli diskuse s odborníky, kteří jim byli k dispozici k zodpovězení otázek, které je zajímají. Se studenty přišli debatovat zástupci krajského úřadu Ivana Bartošová, náměstkyně hejtmana pro oblast školství a cestovního ruchu, Hana Schimmerová, vedoucí oddělení správních činností odboru školství, a Jan Přibáň, vedoucí odboru fondů a programů EU; dále Filip Uhlík, ředitel Regionální rozvojové agentury Plzeňského kraje a Jana Němcová z plzeňského Eurocentra. U otázek týkajících se evropské úrovně se nejvíce debatovalo o možném snižování byrokracie v unijních institucích, zda by bylo vhodné mít silnější unijní lídry nebo o vytvoření společné evropské televize, která by předcházela dezinformacím a vzniku euromýtů v jednotlivých členských státech. Na lokální a státní úrovni se řešilo zkvalitňování infrastruktury, na krajské úrovni potom otázka školství.

Po skončení poslední části celodenního semináře došlo na vyhlášení třech nejlepších studentů z Rady EU a z Evropského parlamentu, kteří byli obdarováni hodnotnými cenami. Nejaktivnější účastníci z každého českého kraje se následně utkají společně se svými slovenskými kolegy v rámci pětidenní simulace institucí Evropské unie v Brně. Držme zástupcům Plzeňského kraje palce!

Autor: *Zdeněk Rod, Eurocentrum Plzeň*

Noc s Andersenem v zahraničních knihovnách v Plzni se opět těšila velkému zájmu dětí

Přemýšleli jste někdy nad tím, jaké to je učit se a přitom se dobře bavit? Jak získávat znalosti a skoro o tom nevědět? Přesně takovou šanci měly děti, které se zúčastnily poslední březnový den Noci s Andersenem, jež se každoročně koná v řadě knihoven po celé republice a také v Evropském domě na náměstí Republiky v Plzni, sídle zahraničních knihoven Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje.

Program byl velmi pestrý. Tvořila jej celkem tři stanoviště, kde na děti čekaly hry a zábavná čtení v různých jazycích, a dokonce se během večera setkaly i s mexickou spisovatelkou. Stanoviště v Anglické knihovně bylo v režii plzeňského Eurocentra, které si pro děti připravilo pohádky a následné povídání s prezentacemi o Irsku a Velké Británii.

Děti ve věku od 5 do 15 let byly jako tradičně rozděleny do třech věkových kategorií. Všechny se pak horlivě zapojovaly do jednotlivých aktivit, ať už šlo o četbu pohádek, překlad anglického textu či zodpovídání otázek z prezentací. Děti se hlásily a překřikovaly, kdo daný úkol splní dřív. Bylo velmi hezké sledovat, jakou radost mají při pochvale nebo správně zodpovězené otázce.

Dalším milým překvapením byl fakt, jak dobrou angličtinou malí účastníci disponovali. Obzvlášť starší skupiny neměly žádný problém s kladenými dotazy a samy aktivně komunikovaly. Úroveň angličtiny si během večera doplnily také širokou řadou informací o reáliích jednotlivých zemí. Svým dílem přispělo ke kvalitě akce a příjemně strávenému večeru také komorní a velmi příjemné prostředí Anglické knihovny, kde mělo Eurocentrum své zázemí.

Autor: *Michal Himmer, Eurocentrum Plzeň*

Malí školáci se seznámili s oslavami Velikonoc napříč Evropou

Eurocentrum Plzeň připravilo v první půlce dubna pro žáky základních škol cyklus přednášek na téma Velikonoce v Evropské unii, během nichž se žáci seznámili s rozmanitostí oslav velikonočních svátků v členských státech Evropské unie. Přednášky se těšily velkému zájmu základních škol v Plzeňském kraji.

O tom, že ve Velké Británii nosí velikonoční vajíčka zajíc, v některých německých regionech navíc liška, čáp nebo kohout a ve Francii zvony vracející se z Říma, už vědí žáci základních škol v Plzeňském kraji. Žáci, kteří navštívili přednášky Eurocentra Plzeň, si kromě zajímavých informací o tom, jaké zvláštní a někdy až podivné zvyky se dodržují na Velikonoce v zemích Evropské unie a u našich sousedů, odnesli také znalosti o průběhu křesťanských Velikonoc od konce masopustních oslav, přes šest postních nedělí až po Velikonoční pondělí.

Malí školáci byli dále seznámeni se symboly Velikonoc a trojím původem názvu Velikonoc v jednotlivých evropských jazycích, odvozeným nejen od křesťanské, ale i pohanské či židovské tradice oslav jara.

Dvou desítek přednášek Eurocentra Plzeň s velikonoční tematikou se letos zúčastnili žáci 1., 10., 16., 17. a 26. ZŠ Plzeň, dále ZŠ Easy Start a ZŠ Heyrovského a také žáci ZŠ v Nepomuku či Sedlci.

Autor: *Eurocentrum Plzeň*

EUROSKOP.CZ EUROFON 800 200 200 EUROCENTRA

EUROLISTY

Jaká bude Francie po prezidentských volbách?

Eurocentrum Praha uspořádalo ve čtvrtek 27. dubna další ze série seminářů, tentokrát na téma dopadu probíhajících prezidentských voleb na francouzskou politiku. V panelu vystoupili jako řečníci Michel Perottino z Fakulty sociálních věd UK a Jan Eichler z Ústavu mezinárodních vztahů.

Francouzský akademik působící v České republice ve svém úvodním vystoupení shrnul politický vývoj francouzské země od druhé poloviny minulého století až do současnosti. Jedním ze stěžejních milníků byl rok 1981, kdy se Francie rozdělila na pomyslné dva tábory a v prezidentských volbách zvítězil socialistický kandidát Francois Mitterand. To bylo velice diskontinuitním momentem, jelikož do té doby převažovalo přesvědčení, že francouzská pátá republika nemůže fungovat jinak než pod pravicovou vládou.

Milníky v politickém vývoji Francie: Kohabitace a vznik Národní fronty

O pět let později poprvé Francie čelila situaci nazývané kohabitace – ve francouzském poloprezidentském systému se k moci v dolní komoře francouzského parlamentu, Národním shromáždění, dostali republikáni, tedy hlavní soupeř socialistů, jejichž barvy hájil vládnoucí Mitterand. To de facto znamenalo konec gaullistickému systému silného prezidentského vládnutí.

O další dva roky později přišel další milník, relevantní zejména vzhledem k současnému dění: Jean-Marie Le Pen založil krajně pravicovou stranu Národní fronta. V roce 2011 ji předal své dceře a současné prezidentské kandidátce, Marine Le Penové.

Otec i dcera Le Penovi jsou podle diskutujících většinově nevolitelní

Zdroj: ČTK

V roce 2002 Jean Marie Le Pen pronikl se svojí stranou historicky poprvé do druhého kola prezidentských voleb, ve kterém byl poražen dlouholetým prezidentem z devadesátých let, Jacquesem Chiracem. Podle Perottina krajně pravicový kandidát nikdy neměl šanci stát se prezidentem, neboť byl přespříliš polarizující a pro mnoho voličů nevolitelný. V tomto je současná kandidatura jeho dcery analogická. Síle Chiracova mandátu ovšem skutečnost, že proti němu stanul takovýto kandidát a celé volby byly nestandardní, neprospěla.

Po mandátu prezidenta Nicolase Sarkozyho, slibujícího změnu, kterou však nedokázal realizovat, v Elysejském paláci vládu přebral v roce 2012 Francois Hollande, socialistický prezident, jehož záměrem bylo vrátit prezidentský úřad do normálních kolejí. Byl však velmi nepopulární, a to zvláště ke konci svého vládnutí. I proto se patrně rozhodl opětovně nekandidovat, což je jedním z důvodů, které umožnily současný nástup Emmanuela Macrona, který převzal část socialistické umírněně levicové agendy. Druhým faktorem, který k tomu přispěl, byl nepochybně neutěšený stav republikánské strany a aféra kolem manželky a dětí republikánského kandidáta, Francoise Fillona.

„Vpřed!“ pod taktovkou Macrona? Eichler mírní optimismus

Právě Francoise Fillona, někdejšího premiéra během prezidentské vlády Nicolase Sarkozyho, obvinil ve svém příspěvku z oslabení tradiční francouzské pravice i Jan Eichler. Ten zároveň varoval před „macron-manií“ posledních dní: Macron je v těch nejvyšších patrech francouzské politické scény relativním nováčkem (pomineme-li jeho dva roky ve funkci ministra hospodářství), a chybí mu proto potřebné politické zkušenosti. Nevíme, kdo za ním stojí, ani to, jaké politické kroky od něho po případném zvolení můžeme očekávat a jakými lidmi se obklopí.

Ačkoli přehnaný optimismus směrem k Macronovu případnému zvolení je možná přehnaný, bude to však pro Francouze zcela jistě lepší volba než krajně pravicová kandidátka Národní fronty, která navrhuje vypsání referend o dalším setrvání země v eurozóně i v NATO. Na tomto se oba vystupující bezvýhradně shodli.

En Marche! politickým hnutím je, ANO nikoli

V následné diskuzi se oba řečníci nejprve vyjádřili k paralele mezi českým hnutím ANO ministra financí Andreje Babiše a francouzským En Marche! Emmanuela Macrona. Paralela je to podle nich spíše vzdálená, neboť zatímco Macronovo uskupení (alespoň zatím) bezpochyby naplní definici politického hnutí, ANO se transformovalo v relativně standardní politickou stranu. Rozdílem je i to, že zatímco ANO bude mít v Česku před příštími parlamentními volbami zřejmě docela vysoké preference, francouzské parlamentní volby budou pro En Marche! představovat tíživou překážku. Pozice republikánů patrně bude dost silná a Macronovo hnutí rozhodně nebude favoritem voleb.

V případě, že se tato prognóza vyplní, nastane tedy opět situace kohabitace. Ta ovšem nemusí nutně vyústit v menší efektivitu vládnutí, protože Macron jakožto centristický, liberální kandidát není vůči republikánům v přímé opozici. Koneckonců sám odpověděl – poněkud vágně – na otázku, jakými spolupracovníky má v plánu se obklopit, že má zájem o ty nejkvalitnější lidi z levice, pravice i ze středu.

Ústřední témata prezidentských voleb? Ekonomika a sociální otázky

Ohledně tématu evropské integrace se panelisté shodli, že z hlediska dopadu na výsledek voleb se jedná spíše o okrajové téma, podle kterého se voliči ani ve druhém kole rozhodovat nebudou. Těmi stěžejními tématy podle Eichlera i Perottina jsou především ekonomika, nezaměstnanost a sociální problémy. Většina Francouzů se kupříkladu s vystoupením z eurozóny, navrhovaným Le Penovou, neztotožňuje.

Větší význam naopak budou mít ideologické linie rozdělující francouzský elektorát. Podle Perottina tyto ideologické dělící linie

mají ve Francii mnohem významnější úlohu, a není tak pravděpodobné, že by voliči Jean-Luca Mélenchona, neúspěšného komunistického kandidáta z prvního kola voleb, ve druhém kole podpořili krajně pravicovou Marine Le Penovou. Naopak Jan Eichler si takový scénář představit dokáže.

Republikánská vláda je pravděpodobná, socialisté vyhlížejí spasitele

Na závěr hosté zhodnotili budoucnost tradičních francouzských politických stran – republikánů a socialistů. U prvních jmenovaných oba souhlasili se závěrem, že jejich vyhlídky nikterak špatné nejsou, republikáni zůstávají silným hráčem i navzdory neúspěchu v probíhajících prezidentských volbách, který byl zapříčiněn spíše individuálními faktory. Hlavní nezodpovězená otázka spojená s republikány zní, kdo bude jejich vůdčí osobností, zvítězí-li v parlamentních volbách.

Francouzští socialisté se nachází v o poznání horší situaci. Michel Perottino doslova uvedl, že jsou podle něj „v troskách". Můžou si za to do značné míry sami, zejména tím, že si ustanovili povinnost primárních voleb předsedy strany, čímž se sami připravili o možnost vybírat si vlastního lídra. Jejich budoucnost bude odvislá jednak od toho, zda a jak se etabluje hnutí En Marche!, jednak od toho, jestli se najde spasitel podobný, jakým pro socialisty byl Francoiş Mitterand v roce 1969.

Autor: *Petr Pospíšil, Euroskop*

Seminář na téma "Vztahy EU-Rusko" na Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně

Na půdě Filozofické fakulty Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem se v pondělí 10. dubna od 18:00 uskutečnil seminář na téma „Vztahy EU Rusko". Pozvání na seminář přijali pan Roman Máca, který je analytikem týmu Kremlin Watch z think tanku Evropské hodnoty a PhDr. Michael Romancov, PhD., který působí jako publicista a jako politický geograf na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze a na Metropolitní univerzitě Praha.

Seminář se uskutečnil v nových prostorách Filozofické fakulty Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Po krátkém úvodu bylo jako prvnímu panu předáno slovo Michaelu Romancovi, který zasadil problematiku vztahů mezi Evropskou unií a Ruskem do geografického, historického a politického kontextu. Důležitou součástí příspěvku bylo také porovnání toho, jak nahlíží země Evropské unie na Rusko proti tomu, jak Rusko naopak vnímá země Evropské unie. Touto cestou jsme se dostali k tomu, jak Rusko stojí na tradičních konzervativních hodnotách a jak vnímá západní liberální hodnoty.

Po skončení příspěvku Michaela Romancova se ke slovu dostal Roman Máca, který se věnoval především dezinformační kampani, která probíhá především v online světě. Její fungování objasnil na konkrétních příkladech dezinformací a falešných zpráv, které byly či jsou sdílené po sociálních sítích. Věnoval se také tomu, kdo a proč je v této kampani aktivní a jaký je cíl této kampaně.

Poté, co oba řečníci přednesli své příspěvky, nadešel čas na diskuzi a dotazy z řad posluchačů. Posluchače zajímala především možná obrana proti dezinformacím. Delší diskuzi vyvolala otázka o budoucnosti Ruska a možné proměně poměrů v Rusku a tím i změně vztahů mezi zeměmi Evropské unie a Ruska, přičemž se řečníci v podstatě shodli, že v nejbližší době neočekávají žádné výraznější proměny poměrů v Rusku.

Auror: *Markéta Rohanová, Eurocentrum Ústí nad Labem*

Vydavatel:
Odbor komunikace o evropských záležitostech (OEZ)

Adresa:
nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1

Email:
euroskop@vlada.cz

EUROSKOP.CZ EUROFON 800 200 200 EUROCENTRA

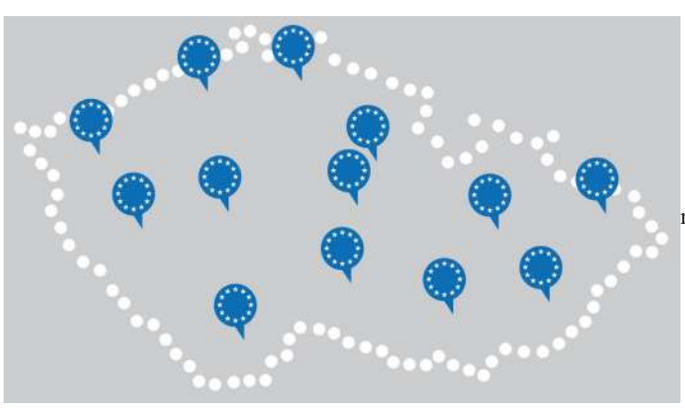

Eurocentra jsou informační místa zřizovaná Odborem komunikace o evropských záležitostech Úřadu vlády ČR ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR.

Poskytují činnost o Evropské unii pro širokou i odbornou veřejnost, nabízí informační materiály a řadu dalších služeb pro zájemce o hlubší poznání EU a aspektů členství České republiky v Evropské unii

Podrobné informace o činnosti a akcích Eurocenter najdete na:
www.eurocentra.cz